

РЕШЕНИЕ

№ 5162

гр. София, 31.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 19.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **4969** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Р. К. С. от [населено място] срещу заповед № РВТ 23-РД56-176 от 18.04.2023г. на кмета на район „В.“, с която на жалбоподателката е отказано получаване на средства за компенсиране на разходите, свързани с обучаване на сина й К. П. С. в частна детска ясла през учебната 2022/2023г.

Жалбоподателката посочва, че е подала заявление за компенсиране на разходите за отглеждане на сина й, [дата на раждане], тъй като същият не е приет в държавна или общинска ясла за 2023г. Към заявлението е представила договор за услуга с целодневен детски център „Пианета Бамбино“, който синът й посещава. С процесната заповед е постановен отказ от компенсиране, защото посоченият детски център не представлява детска градина с яслени групи или детска ясла по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование. Жалбоподателят счита заповедта за незаконосъобразна, като издадена на несъществуващи правни основания-чл. 46, ал.1, т.11 от ЗМСМА без да са посочени актовете на СОС или на кмета на СО, в чието изпълнение е издадена, и чл.9 от Наредба Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане средства от държавния бюджет за компенсиране през 2023г. на разходите за отглеждането, възпитанието и обучението на деца, които се приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, приета с ПМС № 231/01.08.2022г., тъй като такава наредба не съществува. Жалбоподателят не е запознат с протокола от заседанието на комисията, разгледала заявлението. Неправилно е посочено и основаниято за

оспорване на заповедта – чл. 84, ал.1 от АПК, който касае обжалването по административен ред. От самата заповед не става ясно как точно детето не отговаря на условията за компенсиране, поради което разпоредителната ѝ част е неразбираема до степен на нищожност. Не е ясно и защо детският център, в който се отглежда детето, не отговаря на изискванията на чл.4, ал.1-3 от Наредбата. Не са събрани допълнителни доказателства за статута на детския център съгласно чл. 35 и 36 от АПК. Единственото условие за изплащане на компенсация е детето да не е прието в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини поради липса на места, като не се поставят условия спрямо мястото, където се отглежда. Поставянето на допълнителни условия в наредбата и ПМС, с което е приета, противоречат на §19 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Р България за 2022г., т.е. на нормативен акт от по-висока степен. Поради това се иска отмяна на процесната заповед и връщане на преписката на кмета на район „В.“ за ново произнасяне. Подробни съображения се развиват в писмени бележки по съществото на спора. Претендира се адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.1, т.3 от ЗА.

Ответникът - кмета на район „В.“, чрез юрк. Д., оспорва жалбата като неоснователна по съображения, изложени в съпроводителното писмо от 26.05.2023г. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на пълномощника на жалбоподателя.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Между страните не се спори, че К. П. С. е кандидатствал за класиране в яслена група на държавна или общинска детска градина или детска ясла, както и че не е приет в такава. На 05.12.2022г. жалбоподателката като негова майка е подала заявление за изплащане на компенсация за извършени разходи за отглеждане, възпитание и обучение на сина ѝ в ЧДГ с яслена група или частна детска ясла за периода 01.11.2022г. – 30.11.2022г. Към заявлението е приложено удостоверение за банкова сметка, договор за възпитание и обучение на сина ѝ от 01.11.2022г. с обучителен център „Планета Бамбино“, управляван от „Емад“ ООД, и фактура с фискален бон за сумата от 378лв. месечна такса за ноември. Видно от договора, обучението се провежда по програма в седем образователни направления, като изпълнителят осигурява и хранене извън месечната такса. Т. заявление е подала още на 05.04.2023г. съответно за месец март 2023г., към което е приложена фактура с фискален бон за сумата от 700лв.

Искането от 05.04.2023г. е разгледано от комисия, назначена със заповед № РВТ23-РД56-67 от 18.01.2023г. на кмета на район „В.“, СО, по протокол от 18.04.2023г. След справка в регистъра на СРЗИ е установено, че детето е записано в целодневен детски център за отглеждане на деца. Прието е, че не са налице основания за плащане на компенсации, съгласно изискванията на чл.4, ал.1-3 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите за отглеждането, възпитанието и обучението на деца, които не са приети поради липса на свободни места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, приета с ПМС № 231/01.08.2022г., и

чл.4 от това ПМС, тъй като детето е записано в целодневен детски център за отглеждане на деца, а не в частна детска ясла или в частна ДГ с яслена група. Поради това разходите за заплащане на таксите на обучителния център са недопустими за компенсиране.

На това основание е издадена заповед № РВТ 23-РД56-176 от 18.04.2023г. на кмета на район „В.“, в която по искането от 05.04.2023г. е обективиран отказ, тъй като не са налице основанията за изплащане на компенсации за посочения в искането период - март 2023г., съгласно изискването на чл.4, ал.1-3 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите, за отглеждането и обучението на деца, които не са приети в държавни или общински ясли или яслени групи поради липса на свободни места за 2023г., приета с ПМС № 231/01.08.2022г., и чл.4 от ПМС 231 от 01.08.2022г. Отказът е съобщен на жалбоподателката на 15.05.2023г., а жалбата срещу него е подадена на 19.05.2023г.

По делото е представена заповед № СОА22-РД09-1425 от 18.08.2022г. на кмета на СО за делегиране на правомощия на кметовете на райони в СО по изпълнение на задълженията, възложени на общините с ПМС № 231 от 01.08.2022г., като издават заповеди за определяне на размера на компенсациите за допустимите разходи или за мотивиран отказ за изплащането им. Приложено е и становище на управителя на „Емад“ ООД, в което посочва, че извършва дейност по полагане на дневни грижи за малки деца и не е частна детска градина или ясла.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата, с която е сезиран, е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния срок за обжалване. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

С оспорената в настоящото производство заповед е отказано изплащането на компенсация на разходи за отглеждане, възпитание и обучение на дете до тригодишна възраст, поради което НАРЕДБА за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места не се прилага. Същата се отнася само за деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас (чл.1 от Наредбата), поради което цитирането ѝ в процесната заповед е ирелевантно. Приложение следва да намери Постановление на МС №231 от 1 август 2022 г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, което също е цитирано в процесната заповед. Постановлението е приложимо за деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини. Постановлението е прието на основание § 19 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., според който средствата по чл. 1, ал. 5, ред 3.5. се предоставят по ред и условия, определени с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието и науката. В този ред са посочени средства за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и

обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини. С чл. 1, т.7 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. е прието, че до приемането на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г., но не по-късно от 31 юли 2023 г., се прилагат политиките по чл. 1, ал. 5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., като конкретните политики и техният размер се определят с акт на Министерския съвет. Това са ПМС № 41 от 16.03.2023 г., ПМС № 51 от 6.04.2023 г., ПМС № 80 от 25.05.2023 г. и ПМС № 100 на МС от 14.07.2023 г., касаещи средствата по чл. 1, ал. 5, ред 3.5. от Закона за държавния бюджет за 2022г. съответно за месеците януари - май 2023г.

От изложеното следва, че към датата на издаване на процесната заповед – 18.04.2023г., искането на жалбоподателката за компенсиране на разходите за март 2023г. е било неоснователно, защото към тази дата не е било предвидено нито прилагане на конкретната политика, нито средства за финансирането ѝ през март 2023г. Т. е предвидено едва с ПМС № 80 от 25.05.2023 г. Поради това и на основание чл. 142, ал.2 от АПК съдът следва да прецени и изложените в процесната заповед съображения за недопустимост на разходите поради противоречие с чл.4 от ПМС № 231 от 1 август 2022 г.

В разпоредбата на чл.7, ал.4 от Постановление №231/01.08.2022 г. е предвидено, че компетентен да издаде мотивиран отказ за компенсиране на разходите е кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице. Следователно, в посочената норма е заложено изпълнението на упоменатите в нея функции да бъде осъществявано от кмета на общината като е предвидено същият да може да възлага тези правомощия на оправомощено от него лице. Оспорената в настоящето производство заповед е издадена от Кмета на Район „В.“ – СО, на когото се установи, че с изрична заповед от Кмета на СО са делегирани правомощия да издава актове от вида на процесния. Следователно, процесният акт е издаден от компетентен орган.

Не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването на акта. Това, че жалбоподателят не е запознат с протокола от заседанието на комисията, разгледала заявлението, не е основание за отмяна на акта, доколкото същият е приложен по делото и жалбоподателят може да изложи всичките си възражения срещу него в хода на съдебното производство. Същото се отнася и до неправилно посоченото основание за оспорване, доколкото жалбоподателят е упражнил редовно правото си на жалба пред съда.

Съдът намира, че процесната заповед е в съответствие с материалния закон. Вярно е, че в основанията за издаване на акта неправилно е посочена Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане средства от държавния бюджет за компенсиране през 2023г. на разходите за отглеждането, възпитанието и обучението на деца, които се приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, приета с ПМС № 231/01.08.2022г. Действително с посоченото ПМС не е приета такава наредба с такова наименование, а посочената в съдържанието на заповедта наредба е неприложима по изложените по-горе съображения. Същевременно обаче в мотивите на заповедта изрично е посочен чл.4 от

ПМС № 231, което означава, че заповедта е издадена на правно основание. Посочено е и фактическо такова - детският център, в който се отглежда детето, не отговаря на изискванията на чл.4, ал.1 и ал. 2, т.1 от ПМС № 231. Съгласно тези разпоредби на компенсиране със средства от държавния бюджет подлежат направените от родителите по чл. 3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, са разходите за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група. В случая детето на жалбоподателката е записано в център за работа с деца (почасово гледане на деца), регистриран като обект с обществено предназначение в регистъра на СРЗИ под номер [ЕГН] от 12.10.2018г. Същият не е нито частна детска ясла, нито частна детска градина с яслена група, поради което правилно административният орган е направил извод за недопустимост на направените разходи, предвид несъответствието с чл. 4, ал. 2, т. 1 от Постановление № 231 от 01.08.2022 г. Следва да се има предвид, че §19 от ПЗР на ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2022 г. касае само одобряване на средства за изпълнение на политики, но не и реда и условията, при които тези средства се разходват. Конкретното компенсиране е подчинено на определени условия, установени не само в ПМС № 231/2022г., но и в останалата действаща нормативна база. Децата до тригодишна възраст се нуждаят от специални грижи, поради което е степенен кръгът на институциите и на лицата, които могат да осъществяват дейностите по тяхното отглеждане. Така например съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредба № 26/18.11.2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях, детските ясли са организационно обособени структури, в които екип от медицински и други специалисти осъществява отглеждане чрез грижа за опазване и укрепване на здравето, възпитание и обучение на деца от тримесечна до тригодишна възраст. В посочената Наредба се регламентират изискванията към дейността на детските ясли. В тях задължително има осигурен екип от медицински специалист /медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер/, педагог и детегледачка. Отделно от това, детските ясли следва да отговарят и на много други изисквания, сред които специфични здравни изисквания /температура на въздуха, допустимо ниво на шум, брой и големина на различните помещения/ и други условия за извършване на тяхната дейност. Предвид това, за да бъдат компенсирани разходите за отглеждане на дете, ненавършило тригодишна възраст, каквато е конкретиката по настоящото дело, за детето следва да са положени съответните грижи, отговарящи на нормативните изисквания при посещение на дете в детска ясла или в яслена група на детска градина. Видно от писмото на „Емад“ ООД същото не отговаря на тези изисквания. Не е възможно да не се поставят условия спрямо мястото, където се отглеждат децата до 3 год. възраст, и тези условия не са в противоречие с §19 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на РБългария за 2022г., доколкото този закон няма за предмет да регламентира тази дейност, а само политиката на държавата спрямо децата, които не са класирани в държавни или общински ясли или градини. Самото отглеждане, възпитание и обучение на тези деца е подчинено на други правила, с които ПМС № 231/2022г. е съобразено.

По изложените по-горе съображения съдът приема процесната заповед за законосъобразна, а жалбата срещу нея – за неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в

размер на 100 лв. съгласно чл. 143, ал.3 от АПК във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 41-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. К. С. от [населено място] срещу заповед № РВТ 23-РД56-176 от 18.04.2023г. на кмета на район „В.“, Столична община.

ОСЪЖДА Р. К. С. от [населено място] да заплати на Столична община сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: